

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Szűcs Imre Zoltán ügyvéd által képviselt Kft. felperesnek - névváltoztatás előtt - a dr.Meller Éva Cecília ügyvéd által képviselt Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (Budapest, Mészáros u. 58/A.) alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr.Nimilla László ügyvéd által képviselt Budapest Főváros XVII. Kerület Önkormányzata (1656 Budapest, Pf. 110.) I.r. beavatkozó, és a elnökségi tag által képviselt Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület II.r. beavatkozó beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2006. október 30. napján meghozott 13.K.32.249/2006/4. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 13.K.32.249/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú közigazgatási szerv határozatával a felperesi gazdasági társaságot a Budapest, XVII. ker. helyrajzi szám alatti területen hulladékkezelési engedély nélküli hulladék lerakás, illetve elhelyezés miatt a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 49. §-ának /1/ bekezdése és a 271/2001.(XII.21.) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) alapján 55.404.000 forint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére

kötelezte. A környezetvédelmi hatóság a 2003. március 5-én tartott helyszíni ellenőrzése eredményeként megállapította, hogy a területen engedély nélküli hulladéklerakást folytat a felperesi társaság, a felszínen mintegy 2500 m³ útbontásból származó betontömbök, kő, aszfalt hulladék rendezett lerakása volt megfigyelhető. A Hgt. 14. §-ának /2/ bekezdésében előírt hulladékkezelési engedéllyel a gazdasági társaság nem rendelkezett, ezért megállapítható a tevékenység jogellenessége.

Fellebbezés folytán az alperes a 2003. december 17. napján meghozott 14/3850/3/2003. számú határozatával a Hgt. 14. §-ának /1/ és /2/ bekezdése, 49. § /1/ bekezdésének a/ és b/ pontjai és az R. 1. §-ának /1/-/3/ bekezdései alapján helybenhagyta az elsőfokú közigazgatási határozatot. Határozata indokolásában megállapította, hogy a volt kavicsbánya gödör feltöltéséhez a tevékenységet végző felperes hulladékkezelési engedéllyel nem rendelkezett, ezért hulladékgazdálkodási bírságot kellett vele szemben kiszabni.

A felperes keresetében kérte a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését.

A Fővárosi Bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Hgt. 3. §-ának a/ pontja és 1. számú melléklete értelmében a felperes által sem vitatottan hulladéknak minősül a XVII. kerület ingatlanon elhelyezett

2500 m³ építésből, útépitésből származó anyag. A felperesi társaság a Hgt. 3. §-ának g/ pontja szerinti hulladékkezelő, ezért a 14. § /1/ és /2/ bekezdései, valamint 49. § /1/ bekezdésének b/ pontja alkalmazásával az engedély nélkül végzett hulladékkezelési tevékenysége miatt bírságot köteles fizetni. A Fővárosi Bíróság hangsúlyozta, hogy az engedélyezési jogszabály hiánya nem jelent mentességet a hulladékkezelő számára az engedély megszerzése alól. A hulladékkezelés (tárolás) az 1995. évi LIII. törvény 66. §-a értelmében engedély alapján végezhető. Az R. 1. §-ának /5/ bekezdésére és 3. §-ának /2/ bekezdésére hivatkozással kifejtette a Fővárosi Bíróság, hogy kizárólag abban az esetben van lehetőség az alpbírság összegének csökkentésére, ha a jogsértő a bírságot megállapító határozat hozataláig a következményeket felszámolta, a jogellenes állapotot megszüntette. A peradatok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a jogellenes állapot nem szűnt meg, a hulladék jelenleg is a Naplás úti ingatlanon található, a felperes hulladékkezelési engedéllyel nem rendelkezett. Erre tekintettel az alpbírság összegének mérséklésére nem volt jogi lehetősége az alperesnek. Tény az is, hogy a hatóságok az R. 3. §-ának /2/ bekezdésében írt körülményeket nem vizsgálták, a határozatokban erre vonatkozó megállapítás nincs, ez az eljárási hiányosság érdemben nem befolyásolja a határozatok jogszerűségét.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat

hozatalát. Előadta, hogy azért nem volt engedélye, mert az elsőfokú közigazgatási határozat meghozatalakor (2003. július 18.) nem volt olyan jogszabály, amely az építési és bontási hulladék kezelésének, illetve a Hgt. 14. § /2/ bekezdésében meghatározott, a konkrét esetre alkalmazható engedélyezési eljárásnak a részletes szabályait meghatározta volna. Ezt a Fővárosi Bíróság is rögzítette ítéletében, megállapítva, hogy a hulladéklerakásra és a települési hulladékokkal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó jogszabályok rendelkezései nem voltak alkalmazhatók a felperes tevékenységére, mivel az üzemeltetésre átvett ingatlanon elhelyezett 2500 m³ építési hulladékot nem ártalmatlanítani, hanem hasznosítani kívánta, illetőleg a hulladék nem minősül települési hulladéknak. Álláspontja szerint, ha ennek a hulladékkezelési tevékenységnek az engedélyezésére vonatkozó külön jogszabály még nem létezett az elsőfokú határozat meghozatalakor, akkor a Hgt. 14. §-ának /2/ bekezdésében írt engedély hiányára az alperes nem hivatkozhat és a Hgt. 49. § /1/ bekezdésében írt körülmények egyikére sem a bíróság kiszabása okaként, mert az alperesi hatóságok az 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 26. § /1/ bekezdése megsértésével nem tisztázták a határozathozatalhoz szükséges tényállást. Az eljáró hatóságoknak a tényállástisztázási kötelezettségük alapján meg kellett volna határozniuk azt a Hgt. 14. § /2/ bekezdéséhez képest különös, 2003. július 18-án hatályban lévő jogszabályt, amelyet a felperes be nem tartva, engedély nélküli tevékenységet végzett és megalapozza a bíróság kiszabását. Az elsőfokú közigazgatási határozat meghozatalakor - erre vonatkozó jogszabályi előírás hiányában - sem a 213/2001.(XI.14.) Korm.rendeletet, sem a 22/2001.(X.10.) KöM rendeletet nem lehetett alkalmazni az építési és bontási hulladék hasznosítására irányuló engedélyezési eljárásban és annak hiánya miatt a 45/2004.(VII.26.) BM-KvVM együttes rendeletet sem.

Az alapbíróság mérsékelhetőségének hiányával kapcsolatban, utalva a Fővárosi Bíróság ítéletének indokolására, az R. 3. § /2/ bekezdésében írt körülmények vizsgálatának hiánya az eljáró hatóságoknak olyan eljárási hiányossága, amely érdemben befolyásolta a bíróság összegének megállapíthatóságát tekintettel arra, hogy az R. e rendelkezése határozza meg, hogy mely esetekben kell az 1. § /3/ bekezdése szerint az alapbíróság összegét a legmagasabb összegben meghatározni. Ha az R. 3. § /2/ bekezdése szerint az alapbíróságot a legmagasabb összegben kell meghatározni, akkor lehet vizsgálni azt, hogy az R. 1. § /5/ bekezdése alapján az alapbíróság mérséklésére van-e ok. A kérdés ellentétben a Fővárosi Bíróság megállapításával az, hogy az alapbíróságot 18.000 forint összegben az R. 3. § /2/ bekezdése ismeretében jogszerűen határozta-e meg az eljáró hatóság, melyről megállapítható az ítélet alapján is, hogy ennek feltételeit egyáltalán nem vizsgálták a közigazgatási szervek. A felperes megítélése szerint az alperes ebben a körben is megsértette az Áe. 26. §-ának /1/ és /3/ bekezdését, 43. § /1/ bekezdés c/ pontját és 66. §-ának /3/

bekezdését, mert nem tárta fel az alkalmazott R. 3. § /2/ bekezdésének a/-c/ pontjaiban írt tényállási elemek indokait és ezek vizsgálata nélkül szabta ki a legmagasabb mértékben az alapbírságot. Semmilyen adat nincs arra sem a közigazgatási, sem a bírósági eljárásban, hogy a környezetkárosítás visszafordíthatatlan lenne, ugyanazon jogsértés ismétlődött volna, illetőleg egyéb súlyosbító körülmény merült volna fel, a hulladékkezelési tevékenységet ellenőrző környezetvédelmi hatóságot szándékosan félrevezette, vagy az ellenőrzést akadályozta volna.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását. Előadta, hogy a hulladékgazdálkodási bírságot a Hgt. 49. § /1/ bekezdésének a/ és b/ pontjára alapította, mert a volt kavicsbánya gödör feltöltéséhez a tevékenységet végző felperes hulladékkezelési engedéllyel nem rendelkezett, megszegte a Hgt. 14. § /2/ bekezdésében előírt kötelezettségeket. Előadta továbbá, hogy az alapbírságot az R. 1. §-ának /1/-/3/ bekezdései alapján szabta ki a legmagasabb mértékben, mivel a felperes a jogellenes állapotot nem szüntette meg, az 1. § /5/ bekezdése értelmében az alapbírság legmagasabb összege nem volt csökkenthető.

A II.r. beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében ugyancsak a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Hgt. 14. §-ának /2/ bekezdése alapján hulladékkezelési tevékenység - ha törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet ettől eltérően nem rendelkezik - kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

A Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésre álló peradatok alapján - egyezően a Fővárosi Bírósággal - megállapította, hogy a felperes a Hgt. 2. §-a, 3. §-ának a/ pontja és 14. §-ának /1/ bekezdése értelmében hulladékkezelésnek minősülő tevékenységet végzett, ehhez a hatóság engedélyével nem rendelkezett, így az alperesi hatóságok törvényes határozattal kötelezték hulladékkezelési bírság megfizetésére.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint - szemben a felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtettekkel - a Hgt. rendelkezései alkalmazásának nem volt elengedhetetlen feltétele az építési hulladék kezelésének szabályait tartalmazó miniszteri rendelet megalkotása, mivel az alperes határozatának jogalapját a Hgt. megteremtette. A később hatályba lépett jogszabályok egyébként a felperes által végzett hulladékkezelési tevékenység engedélyhez kötöttségét érintően eltérően nem rendelkeztek.

A Legfelsőbb Bíróság nem találta megalapozottnak a felperes felülvizsgálati kérelmét az alpbírság összegének meghatározásával kapcsolatban sem.

Az R. 1. § /3/ bekezdésének d/ pontja szerint az alpbírság legmagasabb mértéke hulladékkezelésnek minősülő tevékenység jogellenes folytatása esetén tizennyolcezer forint. Az 1. § /5/ bekezdése értelmében a legmagasabb bírságösszeg 25 és 100 %-a között állapítható meg, ha az elkövető a következményeket felszámolta és a bírságot megállapító határozat kiadásáig a jogellenes állapotot megszüntette.

Az R. 3. §-ának /2/ bekezdésében felsorolt esetekben az alpbírság legmagasabb mértéke akkor sem csökkenthető, ha az 1. § /5/ bekezdésében előírt konjunktív feltételek fennállnak.

A felperes felülvizsgálati kérelmében írt álláspontjával szemben a perbeli ügyben nem kellett az alperesi hatóságoknak vizsgálnia azt, hogy az R. 3. §-ának /2/ bekezdésében meghatározott körülmények fennálltak-e, mivel az 1. § /5/ bekezdésében írt feltételeknek a felperes, illetőleg az általa folytatott hulladékkezelési tevékenység nem felelt meg. Jogszabálysértés nélkül szabta ki ezért az alperes a hulladékkezelési bírságot az alpbírság legmagasabb összegében.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati eljárási perköltségének a megfizetésére.

A felperes illetékfizetési kötelezettsége az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-ának /1/ bekezdésén alapszik.

Budapest, 2008. február 19.

Dr. Kozma György sk. tanácselnök, Dr.Kárpáti Zoltán sk. előadó bíró, Dr.Kovács Ákos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági írnok